

Аналітична довідка щодо стану здійснення правосуддя Вінницьким окружним адміністративним судом за 2015 рік.

Вінницьким окружним адміністративним судом на виконання Плану роботи суду на I півріччя 2016 року, на підставі показників статистичних звітів за формами № 2-а «Звіт судів першої інстанції про розгляд справ у порядку адміністративного судочинства», № 4 «Звіт щодо звернення до виконання рішень судів у частині майнових стягнень», № 10 «Звіт про справляння, звільнення від сплати та повернення судового збору в місцевих та апеляційних судах» проведено аналіз стану здійснення судочинства за 2015 рік.

Порівняння показників проведено за результатами роботи Вінницького окружного адміністративного суду за 2014-2015 роки, в свою чергу аналіз загальних показників судочинства досліджено за весь час діяльності Вінницького окружного адміністративного суду.

Метою зазначеного дослідження є аналіз закономірностей і тенденцій зміни динаміки розгляду справ, виявлення недоліків в роботі Вінницького окружного адміністративного суду з питань розгляду адміністративних справ, а також вжиття необхідних заходів щодо їх усунення, що були виявлені завдяки даному аналізу.

Об'єктом дослідження є статистичні показники надходження справ та матеріалів до Вінницького окружного адміністративного суду, їх розгляду протягом 2015 року, причини та строки відкладення розгляду вищезазначених справ, результати розгляду заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами, розгляду клопотань, подань, заяв у порядку виконання судових рішень, відомостей про судовий збір, а також кількості виданих судом виконавчих листів.

Так, відповідно до статистичних даних Вінницького окружного адміністративного суду за період з 01.01.2015 року по 31.12.2015 року надійшло **4407** позовних заяв. На початок звітної періоду залишок з минулого року складав **78** позовних заяв.

Кількість розглянутих позовних заяв у 2015 році.

Найменування показника	Перебувало на розгляді		Розглянуто					Не розглянуто на кінець звітної періоду (залишок)
	усього	у тому числі надійшло у звітному періоді	усього	у тому числі				
				повернуто позовних заяв	залишено без розгляду	відмовлено у відкритті провадження	відкрито провадження у справі	
Позовні заяви	4407	4329	4359	308	54	52	3952	48

У порівнянні з минулим роком кількість позовних заяв, що надійшли до Вінницького окружного адміністративного суду, на 167 одиниць менше.

Кількість розглянутих позовних заяв у 2014 році.

Найменування показника	Перебувало на розгляді		Розглянуто					Не розглянуто на кінець звітного періоду (залишок)
	усього	у тому числі надійшло у звітному періоді	усього	у тому числі				
				повернуто позовних заяв	залишено без розгляду	відмовлено у відкритті провадження	відкрито провадження у справі	
Позовні заяви	4551	4496	4473	260	47	61	4104	78

Наведені показники вказують на те, що вже третій рік поспіль спостерігається тенденція до зменшення надходження позовних заяв, що у свою чергу вказує про зменшення адміністративних спорів. Причин цьому може бути декілька:

- мораторій на проведення перевірок суб'єктів господарської діяльності державними контролюючими органами;
- спрощення податкового законодавства, тобто передбачені законом скорочення функцій та оптимізація процедур адміністративного регулювання господарської діяльності сприяють створенню більш сприятливих умов для ведення бізнесу в Україні та підвищенню рівня захисту суб'єктів господарювання, що в свою чергу зменшує кількість спорів з органами державної влади;
- підвищення рівня правової обізнаності (культури) суб'єктів адміністративних правовідносин;
- та інші.

Середньомісячна кількість ухвалених судових рішень одним суддею Вінницького окружного адміністративного суду в 2015 році становить 35 рішень, що відповідає показнику 2014 року (35).

Більш детальні дані щодо середньомісячного навантаження на суддю Вінницького окружного адміністративного суду в 2015 році наведені у таблиці.

Судді (фактична кількість суддів які розглядають справи)	Середня кількість фактично відпрацьованих суддею місяців	Середньомісячне надходження позовних заяв на розгляд судді	Постановлено остаточних судових рішень суддею за півріччя	Середньомісячне навантаження постановлених судових рішень	Середньомісячний залишок нерозглянутих суддею справ та матеріалів
19	7	35	250	35	19

Слід зауважити, що незважаючи на зменшення надходження позовних заяв до суду, зменшується кількість однотипних адміністративних справ та прослідковується тенденція щодо збільшення справ, які потребують більшої уваги та тривалішого розгляду для прийняття законного та обґрунтованого рішення суду. Найбільшою по чисельності категорією справ є спори між фізичними та юридичними особами із органами Державної фіскальної служби – 1841 справа, що відповідно складає 41% від загальної кількості справ що знаходились в провадженні суду в 2015 році.

Наступною категорією можна навести справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах зайнятості населення та соціального захисту громадян, що складає 1408 справ (32%), де складність спорів обумовлена динамікою змін відповідного законодавства.

Динаміка змін категорій справ, які перебували в провадженні суду в 2014 році та першому півріччі 2015 року, прослідковується у відповідній таблиці.

	Загальна кількість (залишок на початок звітного періоду + надійшли за звітний період) За 2014 рік	Загальна кількість (залишок на початок звітного періоду + надійшли за звітний період) За 2015 рік	Динаміка +,-
Справи зі спорів з приводу забезпечення реалізації громадянами права голосу на виборах і референдумах.	34	32	-2
Справи зі спорів з приводу забезпечення реалізації конституційних прав особи, а також реалізації статусу депутата представницького органу влади, організації діяльності цих органів	40	64	+24
Справи зі спорів з приводу забезпечення громадського порядку та безпеки	100	71	-29
Справи зі спорів з приводу реалізації державної політики в сфері науки, культури та спорту	6	7	+1
Справи зі спорів з приводу реалізації державної політики у сфері економіки	210	123	-87
Справи зі спорів з приводу забезпечення сталого розвитку населених пунктів та землекористування	289	346	+57
Справи зі спорів з приводу охорони навколишнього природного середовища	17	2	-15
Справи зі спорів з приводу реалізації податкової політики та за зверненнями податкових органів із деякими видами вимог	1560	1841	+281
Справи зі спорів з приводу реалізації публічної фінансової політики	383	210	-173
Справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах зайнятості населення та соціального захисту громадян	1621	1408	-213
Справи зі спорів з приводу забезпечення юстиції	189	132	-57
Спори з приводу проходження публічної служби	133	154	+21
ВСЬОГО	4582	4390	-192

Загалом з 01 січня 2015 року по 31 грудня 2015 року Вінницьким окружним адміністративним судом відкрито провадження по **3952** позовним заявам, що на 152 позовні заяви менше, ніж за аналогічний період у 2014 року (4104).

За вказаний період 4390 справ перебувало на розгляді у суддів Вінницького окружного адміністративного суду. Крім того на розгляді перебували й заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Динаміка розгляду заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами у 2014 та у 2015 роках зазначена в наступній таблиці.

Розгляд заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.

	2014 рік	2015 рік
Всього перебувало на розгляді, з них:	43	34
залишок на початок звітного періоду	2	11
надійшло	41	23
повернуто заяв	2	1
Ухвалено інші рішення до відкриття провадження	2	1
Закінчено провадження за заявами, з них:	28	22
закрито провадження за нововиявленими обставинами	0	1
заяву залишено без задоволення	19	11
заяву задоволено, із них:	9	8
скасовано постанов	9	5
скасовано ухвал	0	3
Залишок заяв на кінець звітного періоду	11	10

Необхідно відзначити, що організація роботи суду має тенденцію до постійного вдосконалення та стабільно високими залишаються показники розгляду позовних заяв, що перебували на розгляді у суді.

Рік	Всього розглянуто справ	Залишено без розгляду	Передано до іншого суду	Закрито провадження	Постанов про задоволення позову	Постанов про відмову в задоволенні позову	Із порушенням строків, передбачених КАСУ	Не розглянуто на кінець звітного періоду (залишок)
2014	4161	437	15	78	3138	493	171	421
2015	4102	508	15	119	2819	641	163	288

Аналізуючи строки розгляду адміністративних справ, можна зробити висновки, що 97 % справ розглядається в межах встановленого строку. Основна маса справ розглядається протягом місячного строку з дня відкриття провадження, а справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби розглядаються та вирішуються протягом двадцяти днів з дня відкриття провадження у справі, справи з приводу рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби вирішуються судом протягом десяти днів після відкриття провадження у справі, стосовно заяв про

перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами, то вони розглядаються протягом двох місяців після їх надходження.

Водночас залишається невелика кількість справ розгляд яких, затулювався на незначний проміжок часу з тих чи інших причин, а саме:

у зв'язку з неявкою однієї із сторін або інших учасників процесу, що беруть участь у справі, про яких немає відомостей, що їм вручені судові повістки;

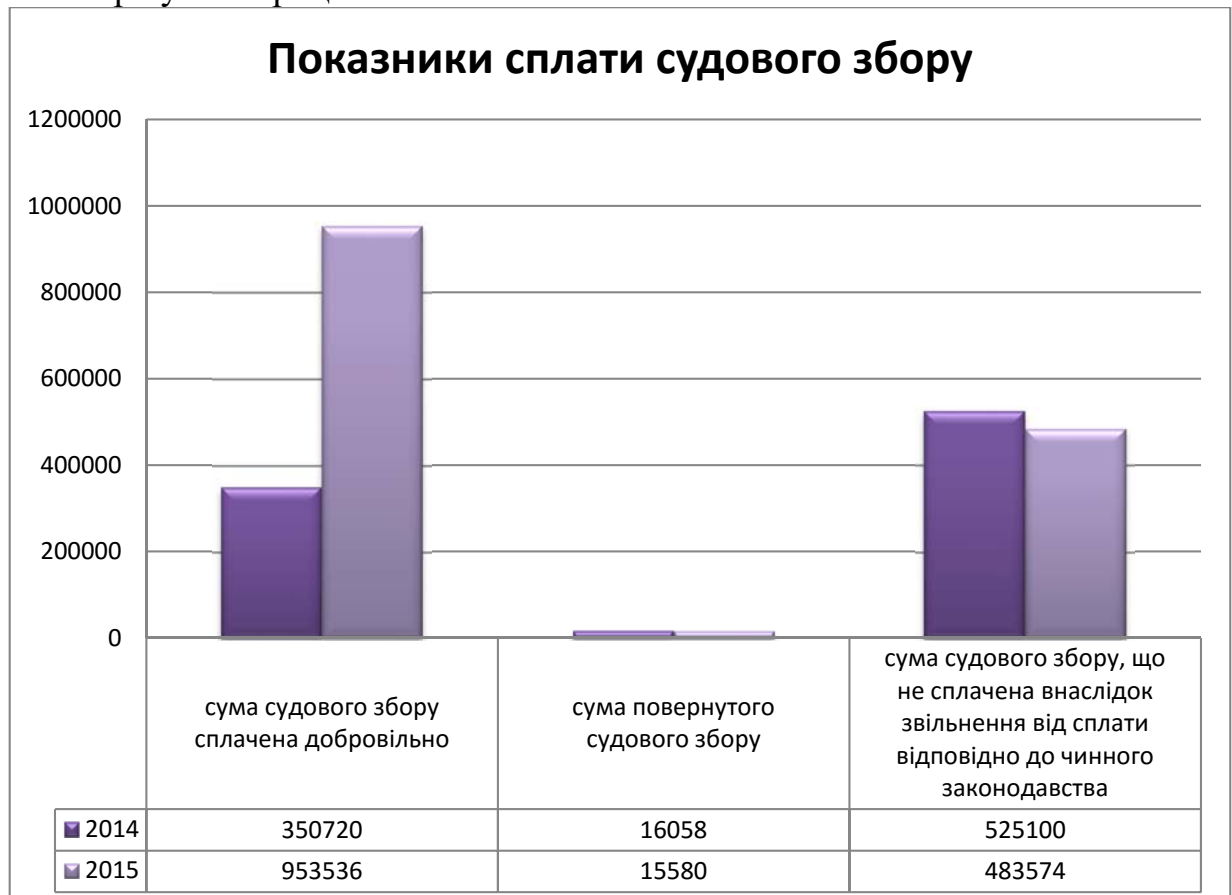
з інших підстав (ненадання у встановлений строк витребуваних документів, що мають істотне значення для правильного вирішення справи; зловживання учасниками процесу своїми процесуальними правами з метою затулювання розгляду справи тощо).

Варто зазначити, що на щотижневих нарадах суддів, головою суду постійно здійснюється контроль за дотриманням приписів статей Кодексу адміністративного судочинства України стосовно строків розгляду справ.

Що стосується сплати судового збору в 2015 році, то сума сплачена добровільно складає **953536 грн.**, сума поверненого судового збору становить **15580 грн.**, сума судового збору, що не сплачена внаслідок звільнення від сплати відповідно до чинного законодавства – **483574 грн.**

Так, у 2014 році сума судового збору сплачена добровільно складала **350720 грн.**, що приблизно у тричі менше, аніж у 2015 році (**953536 грн.**).

Вказана динаміка зумовлена внесенням змін до Закону України «Про судовий збір» у 2015 році.

Якісні та кількісні показники роботи суду протягом кількох років утримуються на належному рівні, але це не виключає необхідності проведення всіх необхідних заходів щодо підвищення оперативності розгляду

адміністративних справ суддями Вінницького окружного адміністративного суду.

Упродовж 2015 року у Вінницькому окружному адміністративному суді постійно проводилась робота, пов'язана із аналізом прийнятих судових рішень та змін норм чинного законодавства. За результатами здійснювались узагальнення, а в разі необхідності направлялись листи до Вінницького апеляційного адміністративного суду із проханням надати методичні рекомендації з приводу спірних питань.

Так, протягом 2015 року здійснено аналіз 383 скасованих рішень Вінницького окружного адміністративного суду (прийнятих протягом всього періоду діяльності суду), що були предметом перегляду судів апеляційної та касаційної інстанцій. Результати вказаних узагальнень доводились до відома суддів на щотижневих нарадах, одночасно із надісланням в електронному варіанті на електронні адреси суддів та розміщенням у загальнодоступній локальній судовій мережі.

З метою якісного розгляду справ, доцільно систематично проводити моніторинг змін у діючому законодавстві і вивчати судову практику.

Для зручності роботи з процесуальними документами в програмний комплекс «Діловодство спеціалізованих судів» введено нові зразки шаблонів до карток додаткових матеріалів, а також розроблено проекти єдиної форми шаблонів усіх процесуальних документів, які найчастіше використовуються в роботі.

Також у 2015 році створена група з питань організації підвищення якості судочинства у ВОАС, яка складається із числа суддів та працівників апарату суду з метою встановлення та вивчення проблемних питань щодо застосування законодавства при розгляді адміністративних справ (без втручання у порядок застосування процесуального чи матеріального законодавства при розгляді конкретних справ), інших проблем, що виникають в діяльності суду, а також пошуку шляхів щодо їх усунення.

З метою реалізації принципу відкритості та доступності правосуддя у Вінницькому окружному адміністративному суді впроваджено та удосконалено унікальну послугу – «Електронна доступність».

Дана послуга надає можливість учасникам судового процесу в будь-який час отримати інформацію про рух справи без необхідності відвідування самого суду.

На офіційному веб-сайті суду запроваджено рубрику «Правові позиції Верховного Суду України». Наявна у рубриці інформація дає можливість користувачам веб-сайту швидко зорієнтуватися в актуальній судовій практиці. Зручність у користуванні ресурсом полягає у розміщенні рішень Верховного Суду України по категоріям спорів та своєчасністю оновлення інформації.

Варто зазначити, що впродовж 2015 року судді Вінницького окружного адміністративного суду активно брали участь у семінарах, а також співпрацювали із місцевими засобами масової інформації, чим підвищували авторитет суду та судової системи загалом.

Водночас необхідним є постійне вдосконалення, пошук нових форм роботи по організації роботи апарату суду, підвищення кваліфікації працівників апарату з метою покращення рівня організації діяльності суду.

Підсумовуючи викладене та враховуючи зростання загальних показників судової статистики, можна зробити висновок, що адміністративне судочинство Вінницьким окружним адміністративним судом у 2015 році здійснено на належному рівні.

Голова суду

О. Вільчинський

*Виконавець:
Зінчук В.А
55-65-06*